

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Калина Христова
Нов български университет, департамент „Изящни изкуства“

за кандидатурата за научна степен „Доктор“ в област на висше образование 8. Изкуства,
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство
на Веселина Гекова и документите, представени за присъждане на научна степен “Доктор”
както и научен труд на тема:

СТЪКЛОТО В АРХИТЕКТУРАТА И ИНТЕРИОРНИЯ ДИЗАЙН В ПЕРИОДА ХХ- XXI ВЕК

**Исторически обзор и тенденции. Влияние върху човека, обществото и околната
среда.**

Научен ръководител: доц. д-р Константин Вълчев

Предоставената ми за рецензиране дисертация на Веселина Гекова се състои от текстова част и албум с приложения. Главните раздели на текстовата част са подредени в следната последователност: увод, изложение, съставено от 3 глави, заключение, научни приноси, библиография и приложения с общ обем от 192 стр. Библиографията на дисертацията включва 85 източника, подкрепящи теоретичното изследване с 167 цитата.

I. Актуалност и значимост на научния труд

Обектът на изследване на настоящия дисертационен труд е стъклото в архитектурата и интериорния дизайн през последното столетие. В дисертацията е проследено историографското развитие и употреба на материала стъкло в периода ХХ – ХХІ век. Темата е изключително актуална и дисертабилна не само, защото разглежда подробно художествените стилове, възникнали след началото на Индустриалната революция, но и обръща поглед към развитието на технологиите, което води до съвременни решения поставя стъклото като един от водещите еко-материали на съвремието.

Дисертацията разглежда и анализира най-забележителните примери на употребата на стъклото в архитектурата и интериорния дизайн, като са изведени техните специфики и са съотнесени към конкретната времева рамка. Предметът на настоящия дисертационен труд е да бъдат проследени, описани и сегментирани най-емблематичните примери на дизайна и архитектурата от стъкло в световен мащаб през последното столетие, като са изведени преимуществата и тенденциите в употребата на прозрачния материал.

II. Основни част на научното изследване

В началото на научното си изследване (**Увод**) Веселина Гекова аргументира избора на темата и предпоставките за актуалността на нейната проблематика. Формулирани са обектът и предметът, както и целите и задачите на изследването. Заявени са изследователската теза и конкретните задачи за нейното формиране. Описана е методологията и етапите на подбор на информация от докторанта.

В **Глава първа** от дисертационния труд Веселина Гекова прави историографско проследяване на процесите на развитие на стъклото в архитектурата и дизайна в XX век. Главата започва с кратка ретроспекция на употребата на стъклото от древността до XIX век, разглежда артистичните стилове, идеология и представители, като и примери от архитектурата и интериорния дизайн за разглеждания период. Водещият акцент е върху периода от „Индустриалната революция“ до днес, като са анализирани технологичните и културни промени, които влияят на тенденциите в областта на архитектурата и дизайна. Проследен е конфликтът между функционалното приложение на стъклото и неговата експресивна функция.

В **Глава втора** от дисертационния труд докторантката разглежда технологичните процеси за получаване на стъклени изделия, както и предимствата на употребата на стъклото в архитектурата и интериорния дизайн. Подложени са на анализ технологичните процеси за получаване на стъклени изделия; съвременни технологии във формуването на строителното стъкло – употреба в архитектурата; свойства на стъклото в архитектурата; химичните и физични свойства на стъклото.

В **Глава трета** от дисертационния труд Веселина Гекова разглежда своята работа в сферата на архитектурата и дизайна от стъкло, като извежда и някои приносни положения. Представени са проектите: дизайн на витражи в храм-паметник „Св. Александър Невски“ и дизайн на декоративно стъклено пано със сребърна амалгама в Софийска градска галерия.

III. Изводи и заключения

Като заключение Веселина Гекова извежда някои основни изводи от научното изследване, като ще спомена някои от основните сред тях:

- Стъклото е припознато като ключов материал в развитието не само на архитектурните стилове, но и на мисленето и поведението на обществото, защото

именно архитектурата е това изкуство, което моделира хората и определя качеството на техния живот.

- Употребата на стъклото в архитектурата представлява едно биоклиматично пътуване, което отваря погледа към непосредствената среда, с множество възможности. Това е едно пътуване през материята и нейното отсъствие. Пътуване през светлината и нейните вариации.
- Употребата на стъклото в архитектурата спомага създаването на една уникална интериорна атмосфера, която обгръщаща обитателите на сградата и ги прави участници в уникално изживяване. Стъклото установява лична, фина и пряка връзка с топографията и околната среда.
- Прозрачният материал ще бъде винаги на мода, заради своята прозрачност и блясък и ще бъде свързан с иновацията в архитектурата.

IV. Приноси на дисертационния труд

Приносите на дисертационния труд са изведени от докторантката в шест основни направления, ще се спра само на някои от тях, определяйки избора си на базата на тяхната значимост, заложената от поставените цели и задачи в дисертационния труд:

- Научната разработка прави цялостно теоретично изследване на употребата на материала стъкло в дизайна и архитектурата на български език. Преведен и анализиран е голям обем от чуждестранни източници на информация по темата на дисертационния труд.
- Изведени са най-новите тенденции в архитектурата от стъкло и са предложени възможни посоки на бъдещо развитие.
- Едно от най-ценните качества на това научно изследване са проследените корелативни връзки между употребата на стъкло в дизайна и архитектурата, и екологията, физиологията и развитието на обществото.

V. Обобщение

Авторефератът правилно отразява съдържанието на дисертационния труд. Докторатът е структуриран много добре и логически и ясно представя целите и задачите на изследването. Формулираните цели са защитени много добре. На лице са и гореизброените приноси на

дисертацията. Научната ѝ разработка би могла да послужи за още по-задълбочено проучване на тенденциите в съвременното художествено стъкло.

VI. Лични впечатления от кандидата

Имала съм възможността да наблюдавам развитието – художествено и професионално на Веселина Гекова като нейн преподавател в някои от курсовете в БП „Визуални изкуства“, а по-късно и самостоятелното ѝ развитие като автор на пластики от художествено стъкло и ювелирна бижутерия. Видими са отношението и засиленият ѝ интерес към изящната форма на художественото стъкло, което се комбинира много добре и с бижутерията. Сякаш Веселина е успяла да улови изяществото на стъклото и го интегрира в триизмерните си проекти и авторския бранд бижута, които развива от няколко години. Веселина Гекова трупа творчески опит в областта на художественото стъкло, чрез лични творчески изяви, винаги търсейки в проектите си идеята за иновативните подходи и експериментални техники, в комбинация с класическата технологична основа.

VI. Заключение

Оценявам с положителна оценка научните качества и приноси на изследователската работа и научния труд на Веселина Гекова, неговата завършеност и коректност, неговата научна и творческа значимост, личния принос на докторантката и практическата полезност и актуалност на изследвания проблем. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ на Веселина Гекова по шифър 8.2 Изобразително изкуство.

05.08.2021 г.

гр. София

/доц. д-р Калина Христова/